

Dosarul nr. 3r-108/23
2-21106036-01-3r-25042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Donon
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău

DECIZIE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de către Serghei Prepelița, reprezentat de avocatul Nadejda Rotaru,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Serghei Prepelița împotriva Consiliului municipiului Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, terți Valentina Prepelița și Anatolie Negru, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Serghei Prepelița împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 15 iulie 2021, Serghei Prepelița, reprezentat de avocatul Nadejda Rotaru, a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipiului Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, terți Valentina Prepelița și Anatolie Negru, cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărîrea din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea depusă de Serghei Prepelița, ca neîntemeiată (f.d. 101).

La 05 august 2022, Serghei Prepelița a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 (f.d. 104).

La 09 august 2022, reprezentantul lui Serghei Prepelița, avocatul Nadejda Rotaru, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 (f.d. 106, 107).

Prin încheierea din 07 februarie 2023, modificată prin încheierea din 28 februarie 2023, ale Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Serghei Prepelița împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul și modul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 125-126 recto-verso).

La 27 martie 2023, Serghei Prepeleș, reprezentat de avocatul Nadejda Rotaru, a depus prin intermediul oficiului poștal la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii recurate și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre examinarea apelului (f.d. 130-131).

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece hotărârea primei instanțe a fost expediată terțului Valentina Prepeleș, dar nu reclamantului Serghei Prepeleș.

Reprezentantul recurentului, avocatul Nadejda Rotaru, a menționat că Serghei Prepeleș a semnat avizul de recepție a corespondenței, dar nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință cu hotărârea primei instanței, deoarece este slab văzător și nu-i permite starea de sănătate.

Totodată, avocatul Nadejda Rotaru a remarcat că, deși, a informat Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, despre necesitate expedierii hotărârii motivate în adresa reprezentantului lui Serghei Prepeleș, instanța de judecată nu a executat această obligațiune și nu i-a notificat hotărârea motivată.

În această ordine de idei, recurentul a considerat că, prin nenotificarea hotărârii motivate reprezentantului său, în condiția în care acesta a solicitat expres acest fapt, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

La 24 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor Consiliului municipiului Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, precum și terților Valentina Prepeleș și Anatolie Negru, pentru notificare copia recursului depus de către Serghei Prepeleș, reprezentat de avocatul Nadejda Rotaru, împotriva încheierii din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe. Însă, până la examinarea recursului, intimații și terții nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe, prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate de către Serghei Prepeleș în recurs.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la art. 242 din Codul administrativ, deoarece conform avizului de recepție a corespondenței DS8004510512AS încheierea motivată a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificată la 13 martie 2023 (f.d. 128), iar recursul a fost depus prin intermediul oficiului poștal la 27 martie 2023.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Articolul 21 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că, la 28 iulie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a pronunțat public hotărârea prin care a respins acțiunea depusă de Serghei Prepețița, ca neîntemeiată (f.d. 101).

Potrivit recipisei de la fila dosarului 102, terțul Valentina Prepețița și-a asumat angajamentul să notifice reclamantului Serghei Prepețița copia dispozitivului hotărârii din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 05 august 2022, Serghei Prepețița a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 (f.d. 104).

La 09 august 2022, reprezentantul lui Serghei Prepețița, avocatul Nadejda Rotaru, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 (f.d. 106, 107).

Conform avizului de recepție a trimiterii poștale DS8007736785AS, la 21 decembrie 2022, reclamantul Serghei Prepețița a semnat în calitate de soț trimiterea poștală expediată de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, care conținea hotărârea motivată din 28 iulie 2022 (f.d. 117).

Totodată, potrivit adevărului oficiului poștal Chișinău-12 (f.d. 120-121), precum și a informației publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track & Trace)”, trimiterea poștală DS8007736784AS, expediată de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, care conținea hotărârea motivată din 28 iulie 2022, nu a fost livrată destinatarului avocatului Nadejda Rotaru, din motiv că acesta și-a schimbat adresa (s-a mutat).

Prin încheierea din 07 februarie 2023, modificată prin încheierea din 28 februarie 2023, ale Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de

către Serghei Prepelița împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul și modul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 125-126 recto-verso).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 din Codul administrativ, (1) apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În corespundere cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Completul Curții Supreme de Justiție reține prevederile art. 97 alin. (1), (2) și (3) din Codul administrativ, conform cărora notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

- a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;
- b) notificare prin poștă cu act de notificare;
- c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

La rândul său, articolul 109 din Codul administrativ stipulează că, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, hotărârea motivată a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată recurentului-reclamant Serghei Prepelița la 21 decembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție a trimiterii poștale DS8007736785AS (f.d. 117).

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Chișinău a început să curgă la 22 decembrie 2022, iar data limită pentru îndeplinirea acestei acțiuni procesuale a fost 20 ianuarie 2023, ora 24.00.

Cu toate acestea, Serghei Prepelița nu a respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și nu a depus la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului, deși, fiind interesat în soarta soluționării litigiului care l-a inițiat și în care este implicat, acesta urma să demonstreze diligență și un comportament de bună credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

La capitolul dat, instanța de recurs învederează că, termenul de procedură și

modul instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel sunt prevăzute de norme imperative, și anume art. 232 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care *inter alia* stipulează exhaustiv că „motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”.

Colegiul consideră că prin depunerea motivării apelului, Serghei Prepeleța și reprezentantul acestuia, avocatul Nadejda Rotaru, nu au respectat modul de demarare a căii de atac în ordine de apel, încălcând astfel prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În circumstanțele date, îndeplinirea vicioasă a actului procesual poate fi echivalat cu lipsa interesului din partea lui Serghei Prepeleța și reprezentantului acestuia, avocatului Nadejda Rotaru, față de soarta prezentei cauze. Or, prin prisma obligațiilor sale procesuale, apelantul și reprezentantul acestuia trebuiau să manifeste diligență și un comportament de bună-credință.

Cu privire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica inacțiunile lui Serghei Prepeleța și a reprezentantului acestuia, avocatului Nadejda Rotaru, de nedepunere a motivării apelului sau care ar demonstra că aceștia au făcut uz cu bună credință de drepturile sale procesuale și au respectat obligațiile instituite la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Ba mai mult ca atât, completul Curții Supreme de Justiție consideră că perioada de timp de 30 de zile de la momentul notificării copiei hotărârii motivate din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, constituie un termen rezonabil și suficient pentru ca Serghei Prepeleța și reprezentantul acestuia, avocatul Nadejda Rotaru, să ia cunoștință de dispozițiile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ ca să respecte procedura (modul și termenul) prevăzută de această norma la depunerea motivării apelului.

În lumina acestor circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Serghei Prepeleța și de reprezentantul acestuia, avocatul Nadejda Rotaru, or, fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, aceștia urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță, prin depunerea în termen a motivării apelului, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232 alin. (2) coroborat cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimaților și ale terților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii

recurate.

Conform articolelor 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Serghei Prepelița, reprezentat de avocatul Nadejda Rotaru.

Se menține încheierea din 07 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Serghei Prepelița împotriva Consiliului municipiului Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, terți Valentina Prepelița și Anatolie Negru, cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Aliona Miron